

Številne vojaške in civilne žrtve 2. svetovne vojne

država	vojaki	civilisti
Sovjetska zveza	13,6 mio	7,7 mio
ZDA	292.131	—
Velika Britanija	271.311	60.595
Francija	205.707	173.260
Poljska	320.000	4,2 mio
Jugoslavija	410.000	1,28 mio
Japonska	1,14 mio	953.000
Nemčija	3,3 mio	2,8 mio
1. svetovna vojna	95 %	5 %
2. svetovna vojna	33 %	67 %

Katera država ni imela žrtev med civilisti? Zakaj?

»Po Evropi se je pretakal divji tok razburjenih preživelih ljudi. /.../ Mnogi niso niti vedeli, kam naj gredo. Preživeli so nadaljevali svoje romanje brezupa, spali so ob cestah in železniških postajah, upajoč na naslednji vlak /.../. Gnalo jih je upanje. /.../ Morda jim bo kdo lahko povedal, kje najdejo ženo, mater, otroke ali brata /.../. Želja, da bi našli svoje najbližje, je bila močnejša kot lakota, žeja ali utrujenost.«

(Simon Wiesenthal, 1950)

splošno pomanjkanje, beda/revščina, lakota, veliko pogrešanih

ruševine, uničeni domovi, industrija, preseljevanje in iskanje
novega doma

V Italiji so komunistične partizanske čete ujele Mussolinija in njegovo spremljevalko. Komunisti so jima sodili ter ju obsodili na smrt. Po ustrelitvi so ju nato obesili sredi Milana.

obračun z vojnimi zločinci

*»Mi, ljudstva Združenih narodov, ki smo odločeni,
– da obvarujemo bodoče rodove pred strahotami vojne,
ki je dvakrat v življenju našega rodu prizadejala
človeštvu nepopisno trpljenje;
– da znova potrdimo vero v temeljne človekove pravice, v
dostojanstvo in vrednost človekove osebnosti, v enako-
pravnost moških in žensk, kakor tudi v enakopravnost
narodov, velikih in malih; /.../
– da pripomoremo k socialnemu napredku in k boljšim
življenjskim razmeram v večji svobodi, /.../.«*
(Preambula ustanovne listine OZN, 1945)

ustanovitev Organizacije Združenih narodov (OZN)

ORGANIZACIJA ZDRUŽENIH NARODOV

Organi (nekateri)

SEKRETARIAT

pod vodstvom generalnega sekretarja
organizira delovanje OZN, ima pravico
svetovati Varnostnemu svetu
sedež: New York

VARNOSTNI SVET

5 stalnih članic (pravica veta), 10 nestalnih
odgovoren za ohranitev mednarodnega
miru in varnosti
sedež: New York

MEDNARODNO SODIŠČE

razsoja o sporih med državami,
sodi vojnim zločincem
sedež: Haag

GENERALNA SKUPŠČINA

predstavniki držav članic (leta 1997: 185)
najvišji organ OZN
razpravlja o vseh vprašanjih,
povezanih z delovanjem organizacije
sedež: New York

Posebne organizacije (nekateri)

FAO

Organizacija za prehrano in kmetijstvo

IBRD

Mednarodna banka za obnovo in razvoj
– Svetovna banka

IMF

Mednarodni denarni sklad

UNESCO

Organizacija za izobraževanje,
znanost in kulturo

UNHCR

Urad visokega komisarja za begunce

UNICEF

Sklad za pomoč otrokom

WHO

Svetovna zdravstvena organizacija

WMO

Mednarodna meteorološka organizacija

Mirovna konferenca v Parizu (jul.- okt. 1946):

- Z Nemčijo nikoli niso podpisali sporazuma.
- Razdelili so jo na 4 okupacijske cone.
- Odmerili so ji vojno odškodnino.
- Vojne zločince so postavili pred mednarodno sodišče. (Nürnberški proces)

nova politična podoba Evrope, nova razmerja sil

Obnova porušene Evrope

- Pri obnovi Evrope je pomembno vlogo igral **strah pred komunizmom**. Širjenje komunizma so želele zaustaviti zlasti ZDA. Te so se bale, da bi se Evropejci naslonili na SZ. S tem bi SZ postala premočna velesila. ZDA so se za pomoč odločile tudi zaradi tega, ker so se bale, da bo evropsko gospodarstvo brez njihove pomoči v težavah. To pa bi prizadelo tudi **gospodarstvo ZDA**.
- VB je gospodarsko pomagala zahodni Nemčiji, Grčiji in Turčiji. Te države naj bi bile obrambni zid pred komunizmom.
- Ko VB ni več mogla pomagati, so pomagale ZDA:

Trumanova doktrina = denarna pomoč ZDA Turčiji in Grčiji; leta 1947

Marshallov plan = ZDA denarno pomagajo vsaki evropski državi, ki zaprosi za pomoč; poskrbeli so za denar, hrano, stroje, tehnično svetovanje; skupna vrednost 12,5 milijarde v letu 1948, komunistične države so to pomoč odklonile